

رابطه بین آسیب دوران کودکی و صمیمیت عاطفی: نقش واسطه‌ای حرمت خود

The Relationship Between Childhood Trauma and Emotional Intimacy: The Mediating Role of Self-Esteem

Atusa Ahmadi Beygzade
MA in Clinical Psychology
Islamic Azad University
South Tehran Branch

Mohtaram Nemattavousi, PhD
Islamic Azad University
South Tehran Branch

محترم نعمت طاوسی*
دانشیار گروه روان‌شناسی
دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران جنوب

آتوسا احمدی بیگزاده
کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی
دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران جنوب

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین نقش واسطه‌ای حرمت خود در رابطه بین آسیب‌های دوران کودکی و صمیمیت عاطفی انجام شد. جامعه آماری دانشجویان روان‌شناسی کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود. ۳۰۰ دانشجوی متأهل با روش نمونه‌برداری در دسترس به عنوان گروه نمونه انتخاب شدند و به سیاهه ارزیابی شخصی صمیمیت در روابط (شافر و السون، ۱۹۸۱)، پرسشنامه آسیب دوران کودکی (برنشتاین و دیگران، ۲۰۰۳) و مقیاس حرمت خود کلی سیاهه چندبعدی حرمت خود (ابراین و اپستاین، ۱۹۸۰) پاسخ دادند. تحلیل داده‌ها نشان داد بین تمامی متغیرهای پژوهش همبستگی معنادار وجود دارد و حرمت خود در رابطه بین آسیب دوران کودکی با صمیمیت عاطفی نقش واسطه‌ای دارد. ۲۰ درصد از واریانس حرمت خود از طریق آسیب دوران کودکی و ۱۴ درصد از واریانس صمیمیت عاطفی از طریق آسیب دوران کودکی و حرمت خود تبیین شد. در مجموع بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت تجارب آسیب‌زای دوران کودکی به واسطه کاهش سطح حرمت خود موانعی در راه برقراری و حفظ روابط صمیمانه با شریک عاطفی در بزرگسالی ایجاد می‌کند.

واژه‌های کلیدی: صمیمیت عاطفی، حرمت خود، آسیب دوران کودکی

Abstract

This research was aimed at determining the mediating role of self-esteem in the relationship between childhood trauma and emotional intimacy. The statistical population included undergraduate and graduate psychology students of the University of the Islamic Azad University, South Tehran Branch, in the academic year of 2022-2023. 300 married students were selected as the sample group of the study using the convenient sampling method and were administered the Personal Assessment of Intimacy in Relationships Inventory (Schaefer and Olson, 1981), the Childhood Trauma Questionnaire (Bernstein et al., 2003) and Global Self-Esteem in Multidimensional Self-Esteem Inventory (O'Brien & Epstein, 1980) answered. The results of data analysis showed that there is a significant correlation between all research variables and self-esteem plays a mediating role in the relationship between childhood trauma and emotional intimacy. Thus, childhood trauma explains 20% of the variance of self-esteem. Also, 14% of the variance of emotional intimacy is explained through childhood trauma and self-esteem. In summary, this research finds that childhood trauma can hinder individuals' ability to establish and maintain intimate relationships with emotional partners in adulthood by reducing their self-esteem.

Keywords: emotional intimacy, self-esteem, childhood trauma

received: 11 December 2023

accepted: 27 June 2024

دریافت: ۱۴۰۲/۰۹/۲۰

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۰۷

*Contact information: nemattavousi@yahoo.com

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی است.

مقدمه

صمیمیت به منزله یکی از نیازهای اساسی انسان، نقش مؤثری در حفظ سلامت روانی و سازش‌یافتگی روان‌شناختی^۱ ایفا می‌کند و به‌عنوان منبعی مهم برای شادکامی^۲ و رضایت از زندگی^۳ شناخته می‌شود (آقامیری و وزیری، ۲۰۱۹؛ بریثویت و هولت-لانستاد، ۲۰۱۷؛ سروفه و دیگران، ۱۹۹۹). برقراری روابط صمیمانه به‌معنای احساس نزدیکی و ظرفیت به اشتراک گذاشتن دل‌مشغولی‌ها با دیگری است (السون، ۱۹۷۵). ظرفیتی که مستلزم برخورداری از شناخت، درک، پذیرش، پاسخدهی و همدلی با احساسات دیگران است (پوچر و دیگران، ۲۰۲۲؛ چستر و بلاندون، ۲۰۱۶؛ رایس و شیور، ۱۹۸۸) و از طریق نظام‌های رفتاری فطری^۴ از جمله نظام دلبستگی و مراقبت^۵ محقق می‌شود (بالبی، ۱۹۶۹، ۱۹۸۲).

بر اساس نظریه دلبستگی^۶، افراد دارای نظام‌های رفتاری ذاتی^۷ هستند که امکان شکل‌گیری تعامل‌های صمیمی با دیگران را برای ارتقای بقا و تولید مثل تسهیل می‌کند. این حس عمیق زوجین از نزدیکی با یکدیگر، صمیمیت عاطفی^۸ نامیده می‌شود (یو و دیگران، ۲۰۱۳). فقدان این نوع ارتباط باعث می‌شود آن‌ها نتوانند هیجان‌های خود را به‌شکلی شفاف و مناسب به یکدیگر ابراز کنند و این امر در نهایت منجر به کاهش صمیمیت عاطفی با یکدیگر می‌شود (پناناخونساف، ۲۰۱۹؛ داویلا، وودارچیک و باتیا، ۲۰۱۷). بدین منظور، روان‌شناسان تحولی‌نگر با تأکید بر آمادگی متعهدشدن به دیگری، به بررسی عمیق ویژگی‌های شخصیتی مشترک و توانایی ابراز افکار و احساسات درونی پرداخته‌اند و با تصریح ابعاد صمیمیت،

اهمیت آن را برجسته ساخته‌اند (اریکسون^۹، ۱۹۶۳ نقل از وینبرگر، هافستین و وایتبری، ۲۰۰۸). به باور اریکسون، هسته‌های مرضی من^{۱۰} که حاصل حل ناموفق مراحل پیشین است، با ایجاد بی‌اعتمادی^{۱۱} مزمن به دیگران، گرایش به انزوا به‌هنگام تنیدگی^{۱۲}، احساس شرم^{۱۳}، گنه‌کاری^{۱۴}، کهتری^{۱۵} و پراکندگی نقش^{۱۶}، موانعی را در راه صمیمیت ایجاد می‌کند (دادستان، ۲۰۱۲). یکی از موانع مهم در شکل‌گیری احساس صمیمیت در بزرگسالی، تجارب آسیب‌زای دوران کودکی^{۱۷} است (نیلسن و دیگران، ۲۰۱۸؛ وایلانکورت-مورل و دیگران، ۲۰۲۴). اصطلاح آسیب دوران کودکی برای توصیف تمامی اشکال کودک‌آزاری^{۱۸}، غفلت^{۱۹} یا بی‌اعتنایی، سوءاستفاده جسمانی^{۲۰}، جنسی^{۲۱}، هیجانی^{۲۲} و حتی خشونت خانگی^{۲۳} به‌کار می‌رود (برنشتاین و دیگران، ۱۹۹۴). این آسیب‌ها نه تنها در لحظه وقوع، بلکه در سراسر زندگی، آثار عمیق روان‌شناختی بسیاری را به بار می‌آورند (بالدوین و دیگران، ۲۰۲۳؛ کابررا، تورس و هارکورت، ۲۰۲۰) که از جمله این پیامدها می‌توان به آسیب به سبک دلبستگی و بروز مشکلات متعدد در روابط بین فردی در بزرگسالی اشاره کرد (اروزکان، ۲۰۱۶؛ روش و دیگران، ۱۹۹۹؛ سروفه و دیگران، ۲۰۰۵؛ ساکس-اریکسون و دیگران، ۲۰۱۰؛ شیور و میکولینجر، ۲۰۱۹؛ صیادپور، ۲۰۰۷؛ مک‌کی و دیگران، ۲۰۲۱؛ میکولینجر و شیور، ۲۰۰۷؛ یی و دیگران، ۲۰۲۳). به‌همین دلیل، مراقبت جسمانی، روانی و اجتماعی کودکان از ملزومات سلامت روانی در بزرگسالی به‌شمار می‌رود؛ امری که تحقق آن به‌دست جامعه و به‌ویژه والدین ممکن می‌شود (شفر، استنلی و ساکس-اریکسون، ۲۰۲۰؛ کروسو و دیگران، ۲۰۱۰؛ هاو^{۲۴} و دیگران، ۲۰۰۵ نقل از اروزکان، ۲۰۱۶).

1 - psychological adjustment

2 - happiness

3 - life satisfaction

4 - innate behavioral systems

5 - attachment and caregiving

6 - attachment theory

7 - innate behavioral systems

8 - emotional intimacy

9 - Erikson, E. H.

10 - ego

11 - distrust

12 - stress

13 - shame

14 - guilt

15 - inferiority

16 - role confusion

17 - Childhood Trauma

18 - child abuse

19 - neglect

20 - physical abuse

21 - sexual abuse

22 - emotional abuse

23 - domestic violence

24 - Howe, D.

کمبود اعتماد به خود^۱، تردید در مورد خود و احساس طردشدگی، نمی‌توانند صمیمیت عاطفی را تجربه کنند (ابراین، ۱۹۸۰؛ لورسن، جیتا و آیدوک، ۲۰۱۷؛ موری، هولمز و کولینز، ۲۰۰۶؛ کامرون و دیگران، ۲۰۱۰؛ موری و دیگران، ۲۰۰۰؛ موری و دیگران، ۲۰۰۲؛ وو و دیگران، ۲۰۲۲) و به‌واسطه عدم برخورداری از مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی (جابری، اعتمادی و احمدی، ۲۰۱۶؛ فالتز و دیگران، ۲۰۲۲؛ هریس و اورث، ۲۰۲۰) در برقراری روابط صمیمانه با مشکل روبه‌رو می‌شوند (ضمیر، ۲۰۲۲؛ میشر و آلن، ۲۰۲۳).

شواهد نشان می‌دهد که تقریباً ۶۴ درصد از بزرگسالان در ایالات متحده آمریکا حداقل تجربه نوعی آسیب‌دیدگی در دوران کودکی را تا قبل از ۱۸ سالگی گزارش کرده‌اند (سوئیدو و دیگران، ۲۰۲۳). همچنین هزینه‌های مادام‌العمر ناشی از اثرات آسیب‌های دوران کودکی تنها در ایالات متحده سالانه به ۴۲۸ میلیارد دلار می‌رسد که عمدتاً به دلیل مراقبت‌های بهداشتی، خدمات اجتماعی و کاهش بهره‌وری است (مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری، ۲۰۲۱). هرچند در ایران آمار رسمی درباره تجربه سوءاستفاده جنسی و جسمانی منتشر نشده، اما به‌نظر می‌رسد آمار آن قابل توجه باشد (ترکاشوند و دیگران، ۲۰۱۳). بنابراین، توجه به آسیب‌های دوران کودکی و درک آن، نه تنها برای افزایش رفاه فردی، بلکه برای کاهش هزینه‌های اجتماعی و اقتصادی گسترده‌تر نیز اهمیت دارد.

افزون بر آن، آمار رسمی طلاق به‌تنهایی نمی‌تواند شدت ناکامی همسران در زندگی زناشویی را به‌طور کامل نشان دهد. بخشی از این ناکامی که در آمار طلاق نادیده گرفته شده، به طلاق‌های عاطفی اختصاص دارد. به‌نظر می‌رسد آماری در حدود دوبرابر طلاق‌های قانونی را بتوان به طلاق‌های عاطفی نسبت داد (کشاورز، یزدانی و حقیقتیان، ۲۰۱۳). علت این وضعیت عمدتاً به نداشتن پیوند صمیمانه بین زوجین بازمی‌گردد (استریزی و دیگران، ۲۰۲۰؛ نیکوگفتار، ۲۰۲۱). بنابراین با توجه به رابطه بین آسیب‌های

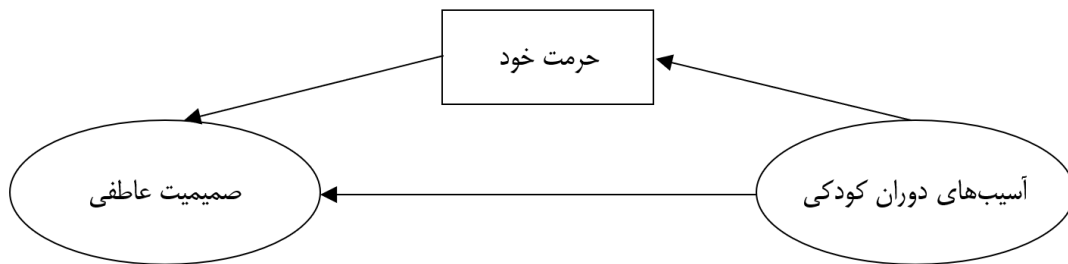
پژوهش‌ها نشان می‌دهد که افراد با تجربه آسیب دوران کودکی از احساس‌های منفی رنج می‌برند و دارای احساس رضایت عاطفی و کیفیت عاطفی کمتری هستند. همچنین، این افراد با صمیمیت ناکافی و مشکلاتی در زمینه تطبیق با روابط و جامعه مواجه‌اند (داونی و کرامی، ۲۰۲۲؛ شیانگ، یوان و ژائو، ۲۰۲۱؛ گاف و دیگران، ۲۰۰۷؛ وایلانکورت-مورل و دیگران، ۲۰۱۹). در این راستا، رابطه بین آسیب‌های دوران کودکی و نبود صمیمیت عاطفی در دوران بزرگسالی نیز به‌وضوح تأیید شده است (باسبی، واکر و هالمن، ۲۰۱۱؛ لارسن و دیگران، ۲۰۱۱؛ گاف و دیگران، ۲۰۱۴؛ مک‌ایننتاش، ۲۰۱۷؛ هاه و دیگران، ۲۰۱۴).

از دیگر سازه‌های مرتبط با شخصیت که نقش آن در صمیمیت عاطفی بزرگسالی تأیید شده، حرمت خود^۱ است (ارول و ارث، ۲۰۱۷؛ پریرا و دیگران، ۲۰۲۱؛ فارست و دیگران، ۲۰۲۳). حرمت خود به معنای ارزیابی کلی فرد از خودارزشمندی^۲ و رضایت از خود در مقایسه با نارضایتی و احساس بی‌ارزش بودن است (ابراین، ۱۹۸۰). پژوهش‌ها نشان‌دهنده رابطه مثبت بین حرمت خود و صمیمیت عاطفی (بارتلت و دی‌استنو، ۲۰۰۶؛ تاکت، نلسون و باسبای، ۲۰۱۳؛ چاترودی و آریا، ۲۰۲۳؛ دان، گیرمه و هاموند، ۲۰۱۹؛ لوچیانو و ارث، ۲۰۱۷) و رابطه منفی بین حرمت خود و آسیب‌های دوران کودکی (ژانگ و دیگران، ۲۰۲۳؛ ترنر و باتلر، ۲۰۰۳؛ فینکلهور، ۲۰۰۹؛ گاتیر و دیگران، ۲۰۲۴) است.

افزون بر این، آسیب‌های دوران کودکی نقش به‌سزایی در کاهش سطح حرمت خود و بروز مشکلات عاطفی ایفا می‌کند (داونی و کرامی، ۲۰۲۲؛ سدربوم، نگریف و مولینا، ۲۰۲۰). این آسیب‌ها با القای حس ترس، درماندگی^۳ و شرم در کودک، به حس بی‌ارزشی، ناتوانی و سطوح پایین حرمت خود در بزرگسالی منجر می‌شود (استین، لزی و نیاماتی، ۲۰۰۲؛ چن و دیگران، ۲۰۲۴؛ فورتیر و دیگران، ۲۰۰۹؛ والریو و لپر، ۲۰۰۹). این افراد به دلیل تجربیات ناخوشایند و نارضایتی شدید از خود، فقدان احساس خودارزشمندی،

پژوهشی در زمینه نقش واسطه‌ای حرمت خود در رابطه بین متغیرهای مذکور یافت نشد، این پژوهش قصد دارد با ارائه مدلی پیشنهادی (شکل ۱)، فرضیه پژوهش را مبنی بر اینکه حرمت خود در رابطه بین آسیب دوران کودکی و صمیمیت عاطفی نقش واسطه‌ای دارد، مورد آزمون قرار دهد.

دوران کودکی و صمیمیت عاطفی (تادروس و آنسل، ۲۰۲۲؛ فیتسجرالد، ۲۰۲۱؛ لارسن و دیگران، ۲۰۱۱؛ ویتک و بیتتر، ۲۰۲۱) و اثر غیرمستقیم آسیب دوران کودکی بر صمیمیت عاطفی (جونز و دیگران، ۲۰۲۱؛ ریاضی و منوچهری، ۲۰۲۴؛ فیتسجرالد، ۲۰۲۲؛ فیتسجرالد و شولر، ۲۰۲۳) و همچنین در نظر گرفتن این نکته که

شکل ۱. مدل پیشنهادی پژوهش

به تحصیل بودند.

روش

سیاهه ارزیابی شخصی صمیمیت در روابط^۱ (شافر و السون، ۱۹۸۱).

این ابزار ۳۶ ماده‌ای صمیمیت را در شش بُعد (عاطفی^۲، اجتماعی^۳، جنسی^۴، عقلانی^۵، تفریحی^۶ و عمومی^۷) اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌گذاری این ابزار براساس حاصل جمع نمره همه ماده‌ها با طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از ۱ (هیچوقت) تا ۵ (همیشه) است و حداقل نمره فرد در کل سیاهه ۳۶ و حداکثر آن ۱۸۰ و در هر یک از زیرمقیاس‌ها ۶ و ۳۰ است. شافر و السون (۱۹۸۱) اعتبار زیرمقیاس‌های سیاهه ارزیابی شخصی صمیمیت در روابط را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۰ تا ۰/۷۷ و اعتبار کلی ابزار را ۰/۷۵ و ضریب همبستگی این سیاهه را با مقیاس سازگاری زناشویی^۸ (لاک و والاس، ۱۹۵۹) ۰/۷۰، مقیاس خودافشایی^۹ (جورارد، ۱۹۷۱) ۰/۵۵ و مقیاس محیط خانواده^{۱۰} (موس و موس، ۱۹۷۶) ۰/۵۰ برآورد کردند. شیرالی‌نیا (۲۰۱۱) نیز اعتبار این ابزار را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۶۳ بدست آورد و برای سنجش روایی سیاهه، ضریب همبستگی آن را

این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری آن دانشجویان روان‌شناسی مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود. از نظر کالاین (۲۰۱۱) در معادلات ساختاری و تحلیل مسیر، حجم نمونه با ۲/۵ تا ۵ برابر کردن تعداد ماده‌های همه ابزارها قابل برآورد است. با توجه به ۷۱ ماده ابزارهای پژوهش و احتمال مخدوش بودن پرسشنامه‌ها، حجم نمونه ۳۰۰ نفر لحاظ شد. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌برداری در دسترس استفاده شد؛ بدین صورت که با همکاری اساتید کلاس‌های مختلف، تعداد ۳۰۰ پرسشنامه در میان دانشجویان رشته روان‌شناسی حاضر در کلاس‌ها توزیع شد. شرط ورود به نمونه، تأهل و رضایت دانشجویان برای شرکت در پژوهش بود. گروه نمونه متشکل از ۳۰۰ نفر (زن=۲۱۴ و مرد=۸۶) با میانگین سنی ۲۹ و انحراف استاندارد ۱۰/۳۰ بود که در بازه سنی ۱۸ تا ۳۹ سال قرار داشتند. از این میان تعداد ۸۹ نفر در مقطع کارشناسی و ۲۱۱ نفر در مقطع کارشناسی ارشد مشغول

- 1 - Personal Assessment of Intimacy in Relationships Inventory
- 2 - emotional
- 3 - social
- 4 - sexual
- 5 - intellectual

- 6 - recreational
- 7 - general
- 8 - Marital Adjustment Scale
- 9- Self-disclosure Scales
- 10 - Family Environment Scales

با مقیاس صمیمیت زناشویی^۱ (واکر و تامپسون، ۱۹۸۳) محاسبه کرد که همه ضرایب معنادار بودند. در این پژوهش، اعتبار زیرمقیاس‌های سیاهه ارزیابی شخصی صمیمیت با روش آلفای کرونباخ ۰/۶۸ تا ۰/۸۰ و برای کل ابزار ۰/۹۰ به‌دست آمد.

پرسشنامه آسیب دوران کودکی^۲ (برنشتاین

و دیگران، ۲۰۰۳). این ابزار خودگزارش‌دهی به‌منظور غربالگری تجربیات سوءاستفاده و غفلت در دوران کودکی در سال ۱۹۹۴ توسط برنشتاین و دیگران طراحی و در سال ۱۹۹۵ نسخه ۵۳ ماده‌ای، در سال ۱۹۹۸ نسخه ۳۴ ماده‌ای (برنشتاین و فینک، ۱۹۹۸) و در سال ۲۰۰۳ نسخه ۲۸ ماده‌ای آن توسط برنشتاین و دیگران ارائه شد که سه ماده آن مقیاس اعتباری است و ۲۵ ماده باقیمانده، پنج حوزه آسیب‌های کودکی (سوءاستفاده جسمانی^۳، سوءاستفاده جنسی^۴، سوءاستفاده هیجانی^۵، غفلت جسمانی^۶ و غفلت هیجانی^۷) را می‌سنجد. ماده‌ها در طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از ۱ (هرگز رخ نداده) تا ۵ (همیشه رخ داده) و ماده‌های ۲، ۵، ۷، ۱۳، ۱۹، ۲۶ و ۲۸ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. همچنین ماده‌های ۱۰، ۱۶ و ۲۲ برای سنجش روایی یا انکار مشکل در دوران کودکی در این پرسشنامه است و در صورتی که مجموع پاسخ‌ها به این ماده‌ها بالاتر از ۱۲ باشد، به احتمال زیاد پاسخ‌های فرد نامعتبر است. بازه نمره‌ها برای هر یک از زیرمقیاس‌ها ۵ تا ۲۵ و برای کل پرسشنامه ۲۵ تا ۱۲۵ است. برنشتاین و دیگران (۲۰۰۳) به‌منظور بررسی اعتبار این ابزار، ضریب آلفای کرونباخ زیرمقیاس‌های پرسشنامه را در گروه نوجوانان بین ۰/۷۸ و ۰/۹۵ و روایی همزمان آن را با روش درج‌بندی درمانگران از میزان آسیب‌های کودکی ۰/۵۹ تا ۰/۷۸ گزارش کردند. اسین و دیگران (۲۰۱۸) نیز اعتبار این پرسشنامه را با

روش آلفای کرونباخ ۰/۸۰ و روایی همگرایی پرسشنامه را از طریق اجرای همزمان آن با پرسشنامه سلامت عمومی^۸ (گلدنبرگ و هیلر، ۱۹۷۹)، ۰/۳۹ گزارش کردند. در ایران نیز احمدی و نعمت‌طاوسی (۲۰۲۲) ضریب اعتبار این پرسشنامه را با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۵ برآورد کردند. در این پژوهش، اعتبار پرسشنامه آسیب دوران کودکی با روش آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌های آن ۰/۶۰ تا ۰/۸۹ و برای کل پرسشنامه ۰/۸۳ به‌دست آمد.

سیاهه چندبعدی حرمت خود^۹ (ابراین و

اپستاین، ۱۹۸۰). این سیاهه شامل چهار بُعد، ۱۱ مقیاس و ۱۱۶ ماده است که ابعاد مختلف حرمت خود را اندازه می‌گیرد. مقیاس‌های این سیاهه عبارت‌اند از: حرمت خود کلی^{۱۰}، صلاحیت^{۱۱}، عشق‌پذیری^{۱۲}، محبوبیت اجتماعی^{۱۳}، خودمهارگری^{۱۴}، قدرت فردی^{۱۵}، تأیید اخلاقی خود^{۱۶}، ظاهر بدنی^{۱۷}، کنش‌وری بدنی^{۱۸}، انسجام هویت^{۱۹} و خودافزایی دفاعی^{۲۰}. در این پژوهش برای سنجش حرمت خود از مقیاس حرمت خود کلی این سیاهه استفاده شد که احساس‌های کلی فرد درباره خودارزشمندی را می‌سنجد. این مقیاس ۱۰ ماده (ماده‌های ۳، ۱۶، ۲۹، ۴۲، ۵۴، ۶۸، ۸۰، ۹۲، ۱۰۳ و ۱۱۳) دارد که نمره کل از طریق جمع نمره‌های ماده‌ها به‌دست می‌آید و نمره‌گذاری ماده‌های ۳، ۸۰ و ۹۲ به‌صورت معکوس انجام می‌شود. ماده‌های ۳، ۱۶، ۲۹، ۴۲ و ۵۴ کاملاً مخالفم (نمره ۱) تا کاملاً موافقم (نمره ۵) و ماده‌های ۶۸، ۸۰، ۹۲ و ۱۰۳ از هرگز (نمره ۱) تا خیلی مواقع (نمره ۵) در مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شوند. ابراین و اپستاین (۱۹۸۸) روایی همگرایی مقیاس حرمت خود کلی را با مقیاس‌های حرمت خود روزنبرگ^{۲۱} (روزنبرگ، ۱۹۶۵) و انتظارات عمومی موفقیت^{۲۲} (فیل و هال، ۱۹۷۸) به‌ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۶۵ گزارش کردند. ضریب

1 - Marital Intimacy Scale (MIS)

2 - Childhood Trauma Questionnaire (CTQ)

3 - physical abuse

4 - sexual abuse

5 - emotional abuse

6 - physical neglect

7 - emotional neglect

8 - General Health Questionnaire (GHQ)

9- Multidimensional Self-Esteem Inventory (MSEI)

10 - Global Self-Esteem (GSE)

11 - Competence (CMP)

12 - Lovability (LVE)

13 - Likability (LKE)

14 - Self-Control (SFC)

15 - Personal Power (PWR)

16 - Moral Self-Approval (MOR)

17 - Body Appearance (BAP)

18 - Body Functioning (BFN)

19- Identify Integration (IDN)

20 - Defensive Self-Enhancement (DEF)

21 - Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES)

22 - Generalized Expectancy of Success (GESS)

اعتبار این مقیاس نیز با روش آلفای کرونباخ $0/90$ و با روش بازآزمایی در بازه زمانی یکماهه $0/87$ گزارش شده است (ابراین و ایستاین، 1980). در ایران نیز روایی این ابزار با اجرای همزمان آن با مقیاس حرمت خود روزنبرگ (روزنبرگ، 1965) $0/81$ و ضریب آلفای کرونباخ آن، $0/86$ به‌دست آمد (حیدری و نعمت‌طاوسی، 2021). در این پژوهش، اعتبار

مقیاس حرمت خود کلی با روش آلفای کرونباخ $0/87$ بود. برای تحلیل داده‌ها در این پژوهش از معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها

در جدول ۱ میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش آمده است.

جدول ۱

ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	M	SD	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱. صمیمیت عاطفی	۱۳۷/۵۶	۱۸/۱۰	-												
۲. بُعد عاطفی	۱۹/۷۹	۳/۱۰	-۰/۸۳**	-											
۳. بُعد اجتماعی	۲۱/۹۴	۴/۳۴	-۰/۴۹**	-۰/۱۸*	-										
۴. بُعد جنسی	۱۶/۲۵	۳/۱۱	-۰/۶۳**	-۰/۳۵**	-۰/۲۸*	-									
۵. بُعد عقلانی	۲۲/۵۰	۴/۵۳	-۰/۸۰**	-۰/۷۳**	-۰/۱۵*	-۰/۴۳**	-								
۶. بُعد تفریحی	۲۲/۴۵	۳/۷۵	-۰/۸۰**	-۰/۶۳**	-۰/۳۵**	-۰/۴۰**	-۰/۵۳**	-							
۷. بُعد عمومی	۱۹/۳۱	۳/۹۷	-۰/۸۶**	-۰/۷۳**	-۰/۲۸*	-۰/۴۳**	-۰/۷۳**	-۰/۵۹**	-						
۸. آسیب دوران کودکی	۲۵/۹۲	۱۱/۷۰	-۰/۳۶**	-۰/۲۲*	-۰/۱۷*	-۰/۰۹	-۰/۱۸	-۰/۲۶*	-۰/۲۵*	-					
۹. سوءاستفاده جسمانی	۵/۹۶	۲/۴۸	-۰/۱۳*	-۰/۰۹	-۰/۱۳*	-۰/۰۱	-۰/۰۷	-۰/۲۳*	-۰/۰۶	-۰/۷۵**	-				
۱۰. سوءاستفاده جنسی	۶/۱۶	۲/۶۰	-۰/۰۷	-۰/۰۸	-۰/۱۳*	-۰/۰۲	-۰/۰۱	-۰/۰۸	-۰/۰۴	-۰/۶۳**	-۰/۶۳**	-			
۱۱. سوءاستفاده هیجانی	۷/۲۷	۲/۰۴	-۰/۲۵*	-۰/۳۱**	-۰/۰۹	-۰/۰۹	-۰/۲۳**	-۰/۱۶*	-۰/۲۳*	-۰/۸۳**	-۰/۵۳**	-۰/۲۳**	-		
۱۲. غفلت جسمانی	۶/۸۰	۲/۳۸	-۰/۲۳*	-۰/۱۰	-۰/۱۴*	-۰/۰۵	-۰/۱۵	-۰/۲۸*	-۰/۲۵*	-۰/۷۳**	-۰/۴۸**	-۰/۳۳**	-۰/۴۶**	-	
۱۳. غفلت هیجانی	۹/۷۳	۴/۵۱	-۰/۲۸*	-۰/۲۲**	-۰/۱۵*	-۰/۱۴*	-۰/۲۰*	-۰/۲۶*	-۰/۳۱**	-۰/۸۶**	-۰/۳۹**	-۰/۳۳*	-۰/۷۱**	-	
۱۴. حرمت خود	۳۵/۲۸	۶/۵۵	-۰/۳۶**	-۰/۲۳**	-۰/۱۳*	-۰/۲۱*	-۰/۲۹**	-۰/۲۰*	-۰/۳۶**	-۰/۴۳**	-۰/۱۵*	-۰/۱۶*	-۰/۴۱**	-۰/۳۶**	-۰/۲۸**

* $P < 0/05$ ** $P < 0/01$

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد بین تمامی متغیرهای پژوهش و مؤلفه‌های آن‌ها با یکدیگر همبستگی معنادار وجود دارد. افزون بر آن، نتایج حاکی از آن است که صمیمت عاطفی با آسیب دوران کودکی رابطه منفی معنادار و با حرمت خود رابطه مثبت معنادار و آسیب دوران کودکی با حرمت خود رابطه منفی معنادار دارد.

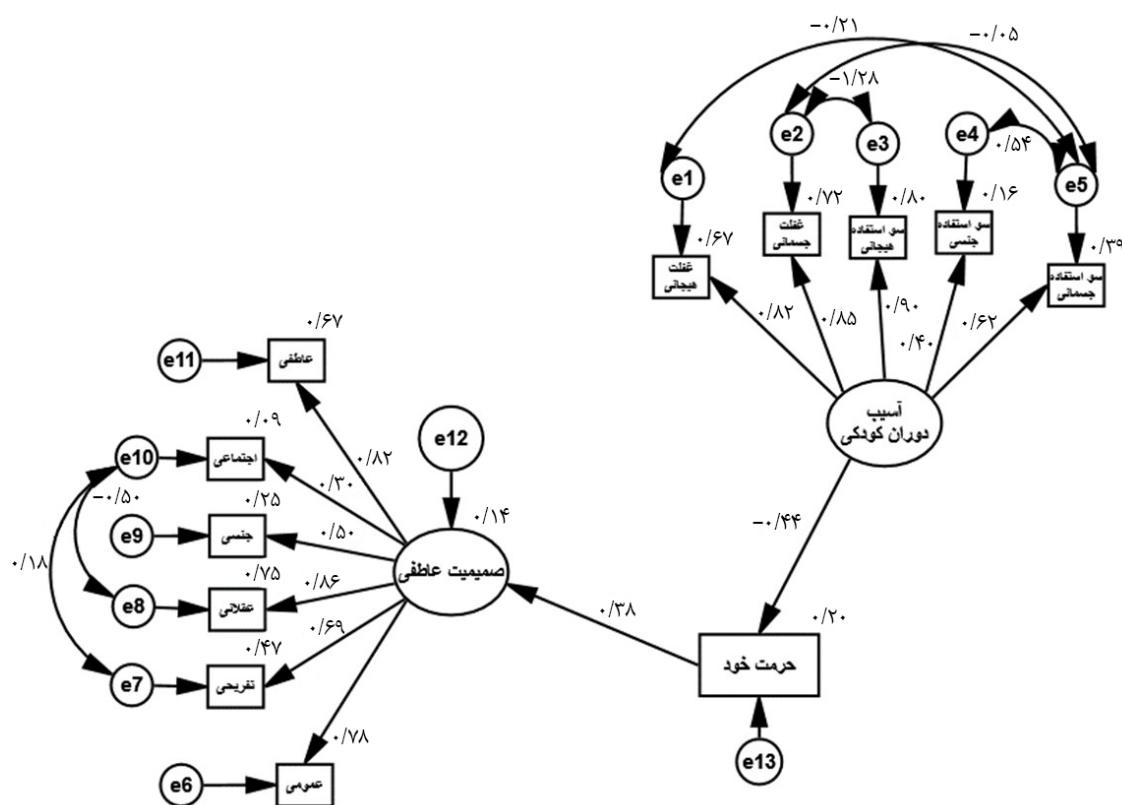
پیش از آزمون فرضیه پژوهش، بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش نشان داد چولگی و کشیدگی متغیرها در محدوده بین $-0/87$ و $1/80$ قرار دارد. همچنین از شاخص‌های عامل

تورم واریانس^۱ و تحمل^۲ به‌منظور بررسی عدم هم‌خطی متغیرهای برون‌زا و واسطه‌ای استفاده شد. به‌طور کلی عامل تورم واریانس کمتر از ۵ و شاخص تحمل بیشتر از $0/2$ نشان از عدم هم‌خطی میان متغیرها دارد که در این پژوهش برای متغیرهای پیش‌بین آسیب دوران کودکی و حرمت خود، عامل تورم واریانس به‌ترتیب برابر $1/467$ و $1/325$ و شاخص تحمل $0/743$ و $0/732$ به‌دست آمد و نشان داد بین متغیرهای پژوهش هم‌خطی وجود ندارد و این مفروضه نیز برقرار است.

شاخص‌های برآزش مدل معادلات ساختاری

<u>NFI</u>	<u>CFI</u>	<u>GFI</u>	<u>RMSEA</u>	χ^2/df	شاخص برازش
۰/۹۰۲	۰/۹۹۵	۰/۹۶۶	۰/۰۲۳	۱/۰۴ = P/۳۹۵	برآورد مدل اولیه
۰/۹۰۰	۰/۹۹۴	۰/۹۴۷	۰/۰۲۶	۱/۰۵ = P/۳۷۶	برآورد مدل نهایی

برازش خوب این مدل را نشان داد. شکل ۲ مدل نهایی پژوهش مبنی بر نقش واسطه‌ای حرمت خود در رابطه بین آسیب‌های دوران کودکی و صمیمیت عاطفی را نشان می‌دهد.

شکل ۲. مدل نهایی پژوهش

در جدول ۳ ضرایب استاندارد مسیرهای مستقیم در مدل نهایی،

بر آورد ضرایب اثر مستقیم

بروز و عزیمت به مدرسه				
متغیرهای پژوهش	<u>b</u>	<u>β</u>	<u>S.E</u>	<u>P</u>
آسیب دوران کودکی ← صمیمیت عاطفی	-	-	-	-
آسیب دوران کودکی ← حرمت خود	-۰/۷۹	-۰/۴۴	۰/۱۹	۰/۰۰۱
حرمت خود ← صمیمیت عاطفی	۰/۲۰	۰/۳۸	۰/۰۷	۰/۰۰۱

همچنین به منظور بررسی مسیر غیرمستقیم از روش بوت‌استرپ با فاصله اطمینان ۹۵ درصد استفاده شد که نتایج نشان داد اثر غیرمستقیم آسیب دوران کودکی بر صمیمیت عاطفی از طریق حرمت خود ($\beta = -0.17$ و $P < 0.018$) به صورت منفی معنادار است. در مجموع تحلیل داده‌ها نشان داد بین تمامی متغیرهای این پژوهش همبستگی معنادار وجود دارد و حرمت خود در رابطه بین آسیب دوران کودکی با صمیمیت عاطفی نقش واسطه‌ای دارد. نتایج در خصوص ضرایب تعیین نیز نشان داد مقدار ضریب تعیین متغیر حرمت خود ۰/۲۰ است؛ به این معنا که متغیر آسیب دوران کودکی ۲۰ درصد تغییرات متغیر حرمت خود را تبیین می‌کند. همچنین ضریب تعیین متغیر صمیمیت عاطفی ۰/۱۴ بود که نشان می‌دهد متغیرهای آسیب دوران کودکی و حرمت خود روی هم رفته ۱۴ درصد از تغییرات صمیمیت عاطفی را تبیین می‌کند.

بحث

این پژوهش با هدف تعیین نقش واسطه‌ای حرمت خود در رابطه بین آسیب‌های دوران کودکی و صمیمیت عاطفی دانشجویان انجام شد. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد بین آسیب‌های دوران کودکی و حرمت خود رابطه منفی معنادار، بین آسیب‌های دوران کودکی و صمیمیت عاطفی رابطه منفی معنادار و بین حرمت خود و صمیمیت عاطفی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. همچنین یافته‌ها نشان داد حرمت خود در رابطه بین آسیب‌های دوران کودکی و صمیمیت عاطفی نقش واسطه‌ای دارد.

نتایج این پژوهش همسو با پژوهش‌های باسبی و دیگران (۲۰۱۱)، لارسن و دیگران (۲۰۱۱)، گاف و دیگران (۲۰۱۴) و هاه و دیگران (۲۰۱۴) نشان داد بین آسیب‌های دوران کودکی با صمیمیت عاطفی رابطه منفی وجود دارد. در تبیین این یافته می‌توان به نقش برجسته سبک‌های دلبستگی اشاره کرد. بر اساس نظریه دلبستگی، تجارب اولیه با مراقبین به شکل‌گیری سبک دلبستگی افراد می‌انجامد، که

این امر بر ظرفیت آن‌ها در برقراری و حفظ روابط در سراسر زندگی تأثیر می‌گذارد (بالبی، ۱۹۶۹، ۱۹۸۲). آسیب‌های دوران کودکی، از جمله سوءاستفاده جنسی، غفلت، یا جدایی از مراقبان، شکل‌گیری سبک دلبستگی ایمن را با مشکل مواجه می‌کند و به ایجاد سبک دلبستگی ناایمن منجر می‌شود (روش و دیگران، ۱۹۹۹؛ یی و دیگران، ۲۰۲۳). بدین ترتیب به نظر می‌رسد با احتمال بیشتری در افراد با تجربه آسیب‌های دوران کودکی، سبک‌های دلبستگی اضطرابی یا اجتنابی شکل می‌گیرد که در بزرگسالی به شکل ترس از ره‌شدن، نیاز به اطمینان مداوم از سوی شریک عاطفی، ترس از صمیمیت و تمایل به اجتناب از نزدیکی عاطفی تظاهر می‌یابد (سروفا و دیگران، ۲۰۰۵؛ شیور و میکولینجر، ۲۰۱۹). در تبیین دیگر این یافته می‌توان به مدل فرایندی بین فردی صمیمیت اشاره کرد که بیان می‌کند صمیمیت در روابط عاطفی به هنگام خودافشایی^۱ فرد و پاسخدهی مناسب شریک عاطفی وی به دست می‌آید (پوچر و دیگران، ۲۰۲۲). اگرچه یافته‌ها نشان می‌دهد آسیب‌های دوران کودکی چه در مردان و چه در زنان، تأثیری در مؤلفه خودافشایی صمیمیت ندارد، اما نقش این آسیب‌ها با سایر مؤلفه‌های صمیمیت تأیید شده است؛ افراد با تجربه سطوح بالای آسیب‌های دوران کودکی بر این باورند شریک عاطفی‌شان کمتر آن‌ها را درک می‌کند، ارزش کمی برایشان قائل است، آن‌ها را نمی‌پذیرد و مراقب آن‌ها نیست (وایلانکورت-مورل و دیگران، ۲۰۱۹). به نظر می‌رسد این افراد به دلیل داشتن سابقه رویدادهای آسیب‌زا، با تجربه سطوح بالاتری از بی‌اعتمادی و بدگمانی^۲ به شریک عاطفی خود، رفتارهای وی را به شکلی منفی ارزیابی می‌کنند (میکولینجر و شیور، ۲۰۰۷؛ وایلانکورت-مورل و دیگران، ۲۰۱۹). ادراک منفی از رفتارهای شریک عاطفی تبیین‌کننده شروع و تداوم مشاجره‌های زوجین است که برای حل مسئله خود به روان‌شناس مراجعه می‌کنند (مک‌اینتاش، ۲۰۱۷).

با حمایت از نتایج پژوهش‌های داونی و کرامی

طرد ادراک کنند و موقعیت‌هایی را رقم بزنند که افزون بر آثار منفی بر کیفیت رابطه، آن‌ها را واقعاً در معرض طردشدگی قرار دهد (لورسن و دیگران، ۲۰۱۷؛ موراوی و دیگران، ۲۰۰۰)، کاهش سطح رضایت از رابطه و صمیمیت عاطفی را در پی دارد (میشرا و آلن، ۲۰۲۳).

همچنین بر اساس نتایج، فرضیه پژوهش مبنی بر نقش واسطه‌ای حرمت خود در رابطه بین آسیب‌های دوران کودکی و صمیمیت عاطفی تأیید شد. این یافته همسو با یافته‌های پژوهش‌هایی است که بر نقش واسطه‌ای حرمت خود در رابطه بین آسیب‌های دوران کودکی و مشکلات روان‌شناختی دلالت دارند. برای مثال، در پژوهش استین و دیگران (۲۰۰۲) حرمت خود در رابطه بین کودک‌آزاری و افسردگی نقش واسطه‌ای دارد و ترنر و باتلر (۲۰۰۳) نیز بر نقش واسطه‌ای حرمت خود در رابطه بین آسیب‌های انباشته‌شده دوران کودکی^۴ و بروز افسردگی در بزرگسالی صحت گذاشته است. یافته‌های پژوهش سدریوم و دیگران (۲۰۲۰) نیز نشان می‌دهد رابطه بین بدرفتاری دوره کودکی و روابط عاطفی در نوجوانی و بزرگسالی از طریق متغیر ادراک از خود^۵ واسطه‌گری می‌شود.

تبیین احتمالی این یافته آن است که دل بستگی اولیه با مراقبان در شکل‌گیری ظرفیت برقراری روابط عاطفی، پایگاه ایمن و احساس خودارزشمندی نقش اساسی دارد (سروقه و دیگران، ۱۹۹۹). افراد با تجربه آسیب‌های دوران کودکی به واسطه داشتن سبک دل بستگی نایمن (اروزکان، ۲۰۱۶) با گذشت زمان نیز همچنان احساس قربانی‌شدن^۶ می‌کنند و به واسطه ایجاد احساس بی‌کفایتی و کاهش حس اعتماد و نشانه‌های تنیدگی، اضطراب، افسردگی، سطوح پایین حرمت خود، رضایتمندی^۷ در روابط صمیمانه و کنش‌وری بین‌فردی را از خود بروز می‌دهند و راهبردهای اجتنابی^۸ به‌ویژه خودسرزنش‌گری^۹ را به‌کار می‌گیرند (چاتورودی و آریا، ۲۰۲۳؛ فورتیر و

۲۰۲۲)، ژانگ و دیگران (۲۰۲۳)، فینکلهور (۲۰۰۹) و گاتیر و دیگران (۲۰۲۴). یافته دیگر پژوهش نشان داد آسیب‌های دوران کودکی با حرمت خود رابطه منفی دارد در تبیین این یافته با استناد به نظریه دل بستگی (بالبی، ۱۹۸۲) می‌توان گفت کودکی که در سال‌های نخست زندگی، والدین خود را به‌عنوان افرادی مطلوب، دوست‌داشتنی، دسترس‌پذیر و قابل احترام می‌باید، متقابلاً برای خود نیز ارزش و احترام قائل است؛ بنابراین، افراد واجد سبک دل بستگی ایمن از حرمت خود بالایی نیز برخوردارند (صیادپور، ۲۰۰۷). در مقابل، افراد با تجربه آسیب‌های دوران کودکی به واسطه داشتن سبک دل بستگی نایمن (اروزکان، ۲۰۱۶) به حد کافی از حمایت والدین^۱ و دسترس‌پذیری آن‌ها برخوردار نیستند (ساکس-اریکسون و دیگران، ۲۰۱۰؛ کروسو و دیگران، ۲۰۱۰؛ هاو و دیگران، ۲۰۰۵) نقل از اروزکان، ۲۰۱۶) و به دلیل افزایش آسیب‌پذیری هیجانی^۲ در مقابل تنیدگی دارای سطوح پایینی از حرمت خود هستند (میکولینجر و شیور، ۲۰۰۷).

همسو با پژوهش‌های ارول و ارث (۲۰۱۷)، پریرا و دیگران (۲۰۲۱)، دان و دیگران (۲۰۱۹) و لوچیانو و ارث (۲۰۱۷)، نتایج این پژوهش از رابطه مثبت بین حرمت خود و صمیمیت عاطفی حکایت دارد. بر اساس مدل نظم‌جویی خطر^۳ (موراوی و دیگران، ۲۰۰۶)، حرمت خود یک عامل تأثیرگذار و مهم بر توانایی افراد در ایجاد تعادل بین نیاز به ارتباطات اجتماعی و ترس از طرد اجتماعی است. افراد با حرمت خود پایین، در مواجهه با خطرات سطوح بالاتری از ترس یا اضطراب را تجربه و رفتاری محتاطانه‌تر اتخاذ می‌کنند و ممکن است از رویایی با خطرات بگریزند؛ امری که می‌تواند از شکل‌گیری روابط صمیمانه، مانعت به عمل آورد زیرا اغلب به احساسات شریک عاطفی خود نسبت به خود تردید دارند، نگرانند که آسیب ببینند و از طردشدن می‌ترسند (کامرون و دیگران، ۲۰۱۰؛ موراوی و دیگران، ۲۰۰۰، ۲۰۰۲، ۲۰۰۶). در نتیجه، ممکن است مسائل جزئی در رابطه عاطفی را به اشتباه به‌عنوان نشانه‌های

1 - parental support

2 - emotional vulnerability

3 - risk regulation model

4 - cumulative childhood trauma

5 - self-perception

6 - victimized

7 - satisfaction

8 - avoidant coping strategies

9 - self-criticism

منابع

- Aghamiri, N., & Vaziri, S. (2019). Prediction of psychological well-being based on marital intimacy, resilience, and mental health of couples in Tehran. *Avicenna Journal of Neuro Psycho Physiology*, 6(4), 203-210.
- Ahmadi, S., & Nemattavousi, M. (2022). The mediating role of emotional regulation in the relationship between traumatic childhood experiences and maternal reflective functioning. *Journal of Developmental Psychology: Iranian Psychologists*, 19(73), 3-16. [In Persian]
- Baldwin, J. R., Wang, B., Karwatowska, L., Schoeler, T., Tsaligopoulou, A., Munafò, M. R., & Pingault, J. B. (2023). Childhood maltreatment and mental health problems: A systematic review and meta-analysis of quasi-experimental studies. *American Journal of Psychiatry*, 180(2), 117-126.
- Bartlett, M. Y., & DeSteno, D. (2006). Gratitude and prosocial behavior: helping when it costs you. *Psychological Science*, 17(4), 319-325.
- Bernstein, D. P., & Fink, L. (1998). *Childhood Trauma Questionnaire: A retrospective self-report manual*. San Antonio, TX: The Psychological Corporation.
- Bernstein, D. P., Fink, L., Handelsman, L., Foote, J., Lovejoy, M., Wenzel, K., Sapareto, E., & Ruggeiro, J. (1994). Initial reliability and validity of a new retrospective of child abuse and neglect. *American Journal of Psychiatry*, 151(8), 1132-1136.
- Bernstein, D. P., Stein, J. A., Newcomb, M. D., Walker, E., Pogge, D., Ahluvalia, T., ... & Zule, W. (2003). Development and validation of a brief screening version of the Childhood Trauma Questionnaire. *Child Abuse & Neglect*, 27(2), 169-190.
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss: Attachment (Vol. 1)*. New York, NY: Basic Books.
- Bowlby, J. (1982). Attachment and loss: Retrospect and prospect. *American Journal of Orthopsychiatry*, 52, 664-678.
- Braithwaite, S., & Holt-Lunstad, J. (2017). Romantic relationships and mental health. *Current Opinion in Psychology*, 13, 120-125.
- Busby, D. M., Walker, E. C., & Holman, T. B. (2011). دیگران، ۲۰۰۹؛ فینکلهور، ۲۰۰۹؛ گاف و دیگران، ۲۰۰۷؛ والریو و لپر، ۲۰۰۹). از این‌رو، بروز هیجان‌های منفی مرتبط با تجارب بیرونی که نشأت گرفته از کاهش حرمت خود و فقدان حس اعتماد به دیگری است، حفظ روابط صمیمانه را با مشکل مواجه می‌سازد (بارتلت و دی‌استنو، ۲۰۰۶). بدین ترتیب همان‌طور که افراد واجد سلامت روانی بیشتر، با احتمال بیشتری وارد رابطه عاطفی می‌شوند و روابط آن‌ها نیز از سلامت بیشتری برخوردار است (بریشویت و هولت-لانستاد، ۲۰۱۷)، مشکلات روانی پدیدآمده در افراد با آسیب‌های دوره کودکی مانع شکل‌گیری برقراری و حفظ رابطه صمیمانه در آن‌ها می‌شود (لارسن و دیگران، ۲۰۱۱؛ مک‌کی و دیگران، ۲۰۲۱).
- درمجموع یافته‌های این پژوهش نشان داد تجارب آسیب‌های دوران کودکی به واسطه کاهش سطح حرمت خود، مانع برقراری و حفظ روابط صمیمانه با شریک عاطفی در بزرگسالی می‌شود. بدین ترتیب به نظر می‌رسد افرادی که در کودکی مورد بدرفتاری قرار گرفته‌اند، از سطوح پایین حرمت خود برخوردارند و در آینده نیز روابط مؤثر و صمیمانه آن‌ها با شریک عاطفی‌شان با چالش همراه است.
- از محدودیت‌های پژوهش می‌توان به روش مقطعی، استفاده از ابزار خودگزارش‌دهی و صرفاً مطالعه بعد عاطفی رابطه اشاره کرد. بدین منظور پیشنهاد می‌شود این پژوهش با روش‌های پژوهشی طولی و استفاده از سایر ابزارهای روان‌شناختی انجام شود و دیگر ابعاد رابطه عاطفی و رابطه آن‌ها با متغیرهای پژوهش نیز بررسی شود. همچنین با توجه به اهمیت صمیمیت عاطفی در تداوم روابط زوجین، برگزاری دوره‌های آموزشی مهارت ارتباط مؤثر به منظور ارتقای سطح درک متقابل و صمیمیت در رابطه برای زوجها پیشنهاد می‌شود.

Research and Practice, 6, 94–105.

- Don, B. P., Girmé, Y. U., & Hammond, M. D. (2019). Low self-esteem predicts indirect support seeking and its relationship consequences in intimate relationships. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 45(7), 1028-1041.
- Downey, C., & Crummy, A. (2022). The impact of childhood trauma on children's wellbeing and adult behavior. *European Journal of Trauma & Dissociation*, 6(1), 100237.
- Erol, R. Y., & Orth, U. (2017). Self-esteem and the quality of romantic relationships. *European Psychologist*, 21(4), 277-284.
- Erozkan, A. (2016). The link between types of attachment and childhood trauma. *Universal Journal of Educational Research*, 4(5), 1071-1079.
- Essien, E. A., Attóe, O. R., Anake, G. A., Uwah, E. E., Aigbomian, E. J., Eleazu, F. I., & Udofia, O. (2018). The Childhood Trauma Questionnaire: Validity, reliability and factor structure among adolescents in Calabar, Nigeria. *Nigerian Journal of Medicine*, 27(3), 252-259.
- Fibel, B., & Hale, W. D. (1978). The Generalized Expectancy for Success Scale: A new measure. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 46(5), 924–931.
- Finkelhor, D. (2009). The prevention of childhood sexual abuse. *The Future of Children*, 19(2), 169-194.
- Fitzgerald, M. (2021). Developmental pathways from childhood maltreatment to young adult romantic relationship functioning. *Journal of Trauma & Dissociation*, 22(5), 581-597.
- Fitzgerald, M. (2022). Attachment as a mediator linking childhood maltreatment to attributions in adult intimate relationships. *The Family Journal*, 30(4), 562-569.
- Fitzgerald, M., & Shuler, J. (2023). Coping together or separate: Attachment and dyadic coping as mediators linking childhood maltreatment to intimate relationship quality. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 22(4), 344-361.
- Forest, A. L., Sigler, K. N., Bain, K. S., O'Brien, E. R., & Wood, J. V. (2023). Self-esteem's impacts on intimacy-building: Pathways through self-disclosure and responsiveness. *Current Opinion in Psychology*, 52, 101596.
- Fortier, M. A., DiLillo, D., Messman-Moore, T. L., Peugh,

The association of childhood trauma with perceptions of self and the partner in adult romantic relationships. *Personal Relationships*, 18(4), 547-561.

- Cabrera, C., Torres, H., & Harcourt, S. (2020). The neurological and neuropsychological effects of child maltreatment. *Aggression and Violent Behavior*, 54, 101408.
- Cameron, J. J., Stinson, D. A., Gaetz, R., & Balchen, S. (2010). Acceptance is in the eye of the beholder: Self-esteem and motivated perceptions of acceptance from the opposite sex. *Journal of Personality and Social Psychology*, 99(3), 513–529.
- Cederbaum, J. A., Negri, S., & Molina, A. P. (2020). Child maltreatment and romantic relationships in adolescence and young adulthood: The mediating role of self-perception. *Child Abuse & Neglect*, 109, 104718.
- Centers for Disease Control and Prevention. (2021). *Preventing adverse childhood experiences (ACEs): Leveraging the best available evidence*. Retrieved 20 June, 2023 from: <https://www.cdc.gov/violenceprevention/aces/index.html>
- Chaturvedi, S., & Arya, B. (2023). Mediating role of self-esteem and trust in the relationship between childhood trauma and romantic attachment in Indian adults. *Journal of Research and Health*, 13(5), 313-324.
- Chen, X., Dai, B., Li, S., & Liu, L. (2024). Childhood maltreatment, shame, and self-esteem: an exploratory analysis of influencing factors on criminal behavior in juvenile female offenders. *BMC Psychology*, 12(1), 257.
- Chester, C. E., & Blandon, A. Y. (2016). Dual trajectories of maternal parenting stress and marital intimacy during toddlerhood. *Personal Relationships*, 23(2), 265-279.
- Crusto, C. A., Whitson, M. L., Walling, S. M., Feinn, R., Friedman, S. R., Reynolds, J., & Kaufman, J. S. (2010). Posttraumatic stress among young urban children exposed to family violence and other potentially traumatic events. *Journal of Traumatic Stress*, 23(6), 716-724.
- Dadsetan, P. (2012). *A selection of major theories of developmental psychology*. Tehran: Samt Publication. [In Persian].
- Davila, J., Wodarczyk, H., & Bhatia, V. (2017). Positive emotional expression among couples: The role of romantic competence. *Couple and Family Psychology*:

- Jourard, S. M. (1971). *Self-disclosure: An experimental analysis of the transparent self*. New York: Wiley-Interscience.
- Keshavarz, H., Yazdani, A., & Haghghatian, M. (2013). An analysis of the quality of life of women with emotional divorce (case study: Shahrekord). *Socio-Cultural Strategy*, 2(1), 159-184. [In Persian].
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York, NY: Guilford Press.
- Larsen, C. D., Sandberg, J. G., Harper, J. M., & Bean, R. (2011). The effects of childhood abuse on relationship quality: Gender differences and clinical implications. *Family Relations*, 60(4), 435-445.
- Locke, H. J., & Wallace, K. M. (1959). Short marital-adjustment and prediction tests: Their reliability and validity. *Marriage & Family Living*, 21, 251-255.
- Luciano, E. C., & Orth, U. (2017). Transitions in romantic relationships and development of self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 112(2), 307-328.
- Luerssen, A., Jhita, G. J., & Ayduk, O. (2017). Putting yourself on the line: Self-esteem and expressing affection in romantic relationships. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 43(7), 940-956.
- MacIntosh, H. B. (2017). Dyadic traumatic reenactment: An integration of psychoanalytic approaches to working with negative interaction cycles in couple therapy with childhood sexual abuse survivors. *Clinical Social Work Journal*, 45, 344-353.
- McKay, M. T., Cannon, M., Chambers, D., Conroy, R. M., Coughlan, H., Dodd, P., & Clarke, M. C. (2021). Childhood trauma and adult mental disorder: A systematic review and meta-analysis of longitudinal cohort studies. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 143(3), 189-205.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*. New York, NY: The Guilford Press.
- Mishra, M., & Allen, M. S. (2023). Rejection sensitivity and romantic relationships: A systematic review and meta-analysis. *Personality and Individual Differences*, 208, 112186.
- Moos, R. H., & Moos, B. S. (1976). A typology of family social environments. *Family Process*, 15, 357-371.
- J., DeNardi, K. A., & Gaffey, K. J. (2009). Severity of child sexual abuse and revictimization: The mediating role of coping and trauma symptoms. *Psychology of Women Quarterly*, 33(3), 308-320.
- Gathier, A. W., van Tuijl, L. A., Penninx, B. W., de Jong, P. J., van Oppen, P. C., Vinkers, C. H., & Verhoeven, J. E. (2024). The role of explicit and implicit self-esteem in the relationship between childhood trauma and adult depression and anxiety. *Journal of Affective Disorders*, 354, 443-450.
- Goff, B. S. N., Crow, J. R., Reisbig, A. M. J., & Hamilton, S. (2007). The impact of individual trauma symptoms of deployed soldiers on relationship satisfaction. *Journal of Family Psychology*, 21(3), 344-353.
- Goff, B. S. N., Irwin, L., Cox, M., Devine, S., Summers, K., & Schmitz, A. (2014). A qualitative study of single-trauma and dual-trauma military couples. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 6(3), 216-223.
- Goldberg, D. P., & Hillier, V. F. (1979). A scaled version of the General Health Questionnaire. *Psychological Medicine*, 9(1), 139-145.
- Harris, M. A., & Orth, U. (2020). The link between self-esteem and social relationships: A meta-analysis of longitudinal studies. *Journal of Personality and Social Psychology*, 119(6), 1459-1477.
- Heidari, P., & Nemattavousi, M. (2021). Behavioral inhibition/activation systems and self-esteem with depression: The mediating role of social anxiety. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 39, 375-389.
- Huh, H. J., Kim, S. Y., Yu, J. J., & Chae, J. H. (2014). Childhood trauma and adult interpersonal relationship problems in patients with depression and anxiety disorders. *Annals of General Psychiatry*, 13, 26.
- Jaberi, S., Etemadi, O., Ahmadi, S. A. (2016). Investigation of structural relationship between communication skills and marital intimacy. *Research in Cognitive and Behavioral Sciences*, 5(2), 143-152. [In Persian].
- Jones, M. S., Peck, B. M., Sharp, S. F., & McLeod, D. A. (2021). Childhood adversity and intimate partner violence in adulthood: The mediating influence of PTSD in a sample of women prisoners. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(15-16), NP8590-NP8614.

- N., Jobson, L., Langevin, R., Levy-Gigi, E., Löönd, A. M., Martin-Soelch, C., Michael, T., Oe, M., Seedat, S. (2022). Social functioning in individuals affected by childhood maltreatment: Establishing a research agenda to inform interventions. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 91(4), 238–251.
- Poucher, J., Prager, K. J., Shirvani, F., Parsons, J., & Patel, J. (2022). Intimacy, attachment to the partner, and daily well-being in romantic relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 39(6), 1574-1601.
- Reis, H. T., & Shaver, P. (1988). Intimacy as an interpersonal process. In S. Duck (Ed.), *Handbook of personal relationships* (pp.367-389). Chichester, England: Wiley.
- Riazi, S. S., & Manouchehri, M. (2024). The mediating role of mentalization and integrative self-knowledge in the relationship between childhood trauma and fear of intimacy. *Frontiers in Psychology*, 15, 1384573.
- Roche, D. N., Runtz, M. G., & Hunter, M. A. (1999). Adult attachment: A mediator between child sexual abuse and later psychological adjustment. *Journal of Interpersonal Violence*, 14(2), 184-207.
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. Princeton University Press.
- Sachs-Ericsson, N., Gayman, M. D., Kendall-Tackett, K., Lloyd, D. A., Medley, A., Collins, N., & Sawyer, K. (2010). The long-term impact of childhood abuse on internalizing disorders among older adults: The moderating role of self-esteem. *Aging & Mental Health*, 14(4), 489-501.
- Sayadpour, Z. (2007). Relationship between self-esteem and attachment style. *Journal of Developmental Psychology: Iranian Psychologists*, 3(12), 143-152. [In Persian].
- Schaefer, M. T., & Olson, D. H. (1981). Assessing intimacy: The pair inventory. *Journal of Marital and Family Therapy*, 7(1), 47-60.
- Shaver, P. R., & Mikulincer, M. (2019). Adult attachment patterns and the development of affect regulation. *The Oxford handbook of emotional development*, 322-338.
- Sheffler, J. L., Stanley, I., & Sachs-Ericsson, N. (2020). ACEs and mental health outcomes. In *Adverse childhood experiences* (pp. 47-69). Sandiago: Academic Press.
- Murray, S. L., Holmes, J. G., & Collins, N. L. (2006). Optimizing assurance: The risk regulation system in relationships. *Psychological Bulletin*, 132(5), 641–666.
- Murray, S. L., Holmes, J. G., & Griffin, D. W. (2000). Self-esteem and the quest for felt security: How perceived regard regulates attachment processes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78(3), 478-498.
- Murray, S. L., Rose, P., Bellavia, G. M., Holmes, J. G., & Kusche, A. G. (2002). When rejection stings: How self-esteem constrains relationship-enhancement processes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83(3), 556–573.
- Nielsen, B. F. R., Wind, G., Tjørnhøj-Thomsen, T., & Martinsen, B. (2018). A scoping review of challenges in adult intimate relationships after childhood sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse*, 27(6), 718-728.
- Nikoogoftar, M. (2021). Marital conflicts with emotional divorce by mediating the role of intimacy in married women: Examining a causal model. *Journal of Islamic Life Style*, 5(1), 117-125. [In Persian].
- O'Brien, E. J. (1980). *The Self-report Inventory: Development and validation of a multidimensional measure of the self-concept and sources of self-esteem*. Doctoral dissertation, University of Massachusetts Amherst.
- O'Brien, E. J., & Epstein, S. (1980). *MSEI: The Multidimensional Self-esteem Inventory Professional Manual*. Lutz, Fla: Psychological Assessment Resources.
- O'Brien, E. J., & Epstein, S. (1998). *MSEI: The Multidimensional Self-esteem Inventory Professional Manual*. Lutz, Fla: Psychological Assessment Resources.
- Olson, D. H. (1975). *Intimacy and the aging family. Realities of aging*. College of Home, Doctoral dissertation, University of Minnesota.
- Pananakhonsab, W. (2019). Migration for love? Love and intimacy in marriage migration processes. *Emotion, Space and Society*, 31, 86-92.
- Pereira, A., Santos, J. P., Sardinha, P., Cardoso, J., Ramos, C., & Almeida, T. (2021). The impact of childhood abuse on adult self-esteem and emotional regulation. *Annals of Medicine*, 53(Suppl 1), S164.
- Pfaltz, M. C., Halligan, S. L., Haim-Nachum, S., Sopp, M. R., Åhs, F., Bachem, R., Bartoli, E., Belete, H., Belete, T., Berzengi, A., Dukes, D., Essadek, A., Iqbal,

- 12(6), 447-460. [In Persian].
- Turner, H. A., & Butler, M. J. (2003). Direct and indirect effects of childhood adversity on depressive symptoms in young adults. *Journal of Youth and Adolescence*, 32, 89-103.
- Vaillancourt-Morel, M. P., Bussi res,  . L., Nolin, M. C., & Daspe, M.  . (2024). Partner effects of childhood maltreatment: A systematic review and meta-analysis. *Trauma, Violence, & Abuse*, 25(2), 1150-1167.
- Vaillancourt-Morel, M. P., Rellini, A. H., Godbout, N., Sabourin, S., & Bergeron, S. (2019). Intimacy mediates the relation between maltreatment in childhood and sexual and relationship satisfaction in adulthood: A dyadic longitudinal analysis. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 803-814.
- Valerio, P., & Lepper, G. (2009). Sorrow, shame, and self-esteem: Perception of self and others in groups for women survivors of child sexual abuse. *Psychoanalytic Psychotherapy*, 23(2), 136-153.
- Vitek, K. N., & Yeater, E. A. (2021). The association between a history of sexual violence and romantic relationship functioning: A systematic review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 22(5), 1221-1232.
- Walker, A. J. & Thompson, L. (1983). Intimacy and intergenerational aid and contact among mothers and daughters. *Journal of Marriage and the Family*, 45, 841-849.
- Weinberger, M. I., Hofstein, Y., & Whitbourne, S. K. (2008). Intimacy in young adulthood as a predictor of divorce in midlife. *Personal Relationships*, 15, 551-557.
- Wu, Q., Cao, H., Lin, X., Zhou, N., & Chi, P. (2022). Child maltreatment and subjective well-being in Chinese emerging adults: A process model involving self-esteem and self-compassion. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(15-16), NP13685-NP13706.
- Xiang, Y., Yuan, R., & Zhao, J. (2021). Childhood maltreatment and life satisfaction in adulthood: The mediating effect of emotional intelligence, positive affect and negative affect. *Journal of Health Psychology*, 26(13), 2460-2469.
- Ye, Z., Wei, X., Zhang, J., Li, H., & Cao, J. (2023). The impact of adverse childhood experiences on depression: The role of insecure attachment styles and emotion dysregulation strategies. *Current Psychology*, 43, 1-11.
- Shiralinia, Kh. (2011). *The effectiveness of advanced cognitive-behavioral couple therapy and emotion-focused couple therapy on reducing depression, emotional regulation and communication intimacy of couples referring to counseling centers in Ahvaz*. Doctoral thesis in counseling, Shahid Chamran University of Ahvaz. [In Persian].
- Sroufe, L. A., Carlson, E. A., Levy, A. K., & Egeland, B. (1999). Implications of attachment theory for developmental psychopathology. *Development and Psychopathology*, 11(1), 1-13.
- Sroufe, L. A., Egeland, B., Carlson, E. A., & Collins, W. A. (2005). *The development of the person: The Minnesota study of risk and adaptation from birth to adulthood*. New York, NY: Guilford Press.
- Stein, J. A., Leslie, M. B., & Nyamathi, A. (2002). Relative contributions of parent substance use and childhood maltreatment to chronic homelessness, depression, and substance abuse problems among homeless women: mediating roles of self-esteem and abuse in adulthood. *Child Abuse & Neglect*, 26(10), 1011-1027.
- Strizzi, J. M., Sander, S., Cipri , A., & Hald, G. M. (2020). "I had not seen star wars" and other motives for divorce in Denmark. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 46(1), 57-66.
- Swedo, E. A., Aslam, M. V., Dahlberg, L. L., Niolon, P. H., Guinn, A. S., Simon, T. R., & Mercy, J. A. (2023). Prevalence of adverse childhood experiences among U.S. adults - behavioral risk factor surveillance system, 2011-2020. *Morbidity and Mortality Weekly Report*, 72(26), 707-715.
- Tackett, S. L., Nelson, L. J., & Busby, D. M. (2013). Shyness and relationship satisfaction: Evaluating the associations between shyness, self-esteem, and relationship satisfaction in couples. *The American Journal of Family Therapy*, 41, 34-45.
- Tadros, E., & Ansell, A. (2022). Romantic attachment, childhood stability, depression, and PTSD in couples with an incarcerated partner. *Journal of Forensic Sciences*, 67(2), 619-629.
- Torkashvand, F., Jafary, F., Rezaeian, M., & Sheikh Fathollahi, M. A. (2013). Survey on child abuse and some demographic factors affecting students of the third grade of guidance school in Zanjan in 2011. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*,

diating and protective factors. *Trauma, Violence, & Abuse*, 23(4), 1344-1357.

Zhang, H., Wang, W., Liu, S., Feng, Y., & Wei, Q. (2023). A meta-analytic review of the impact of child maltreatment on self-esteem: 1981 to 2021. *Trauma, Violence, & Abuse*, 24(5), 3398-3411.

Yoo, H., Bartle-Haring, S., Day, R., & Gangamma, R. (2013). Couple communication, emotional and sexual intimacy, and relationship satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 40(4), 275-293.

Zamir, O. (2022). Childhood maltreatment and relationship quality: A review of type of abuse and me-

